

Kooliameti mälestuseks

Pärast 31. detsembrit Kooliameti enam ei ole. Likvideerimine ise ei ole väga üllatav, aga seda ei saa põhjendada otsusega kaotada teatud struktuuriga riiklikud ametid.

Minu eesmärk ei ole arutleda kaotamise otstarbekuse üle, sest see on mõttetu. Mõttetu nii seetõttu, et kõik rongid on juba läinud, kui ka seetõttu, et praeguses Kultuuri- ja Haridusministeeriumis vähegi avalikumaid diskussioone ei peeta. Seal pannakse juba kuude kaupa paika uut haridusasutuste ja ka ministeeriumi enda struktuuri.

Kooliameti peadirektor Georg Aher vallandati juba suvel — pressiteate põhjal passiivsuse pärast. Puhkusest naasnud Kooliameti töötajaid võttis vastu uus peadirektor — hr. Eesmaa, endine Hiiu-maa Haridusosakonna juhataja.

Kooliameti töötaja on praegu segaduses. Ajalehtedest sai ta teada, et passiivne inimene ei sobi riiklikku ametit juhtima. Nüüd aga tuleb välja, et passiivsus on ainus tingimatult vajalik isikuomadus, et olla praegu Kooliameti peadirektor.

Järsku Georg Aher ei olnudki passiivne? Järsku olid hoopis muud põhjused, mille tõttu haridus- ja kultuuriminister

ei pidanud võimalikuks teda asutuse likvideerimiseni oma ametikohale jätta?

Keeleamet võitles oma olemasolu eest ägedalt. Kahjuks tulemusteta. Küllap oli ka nende kaotamine juba ammu otsustatud. Kooliameti töötajate hulgas polnud võitlejanatuure, mõisteti kohe, et asi on otsustatud ja võitlused asjatud — vähemalt selle valitsuse ajal. Paariaastase tegevuse jooksul oli Kooliametis ka mingil määral harjutud oma peksupoisistaatusega.

Aga tegelikult tehti Kooliametis päris palju tööd. Saavutustena mainiksin üldhariduskooli õppekavade koostamist koostöös asjatundjatega ja "Omanäolise kooli" seminaride läbiviimist. Nii õppekavade koostamist kui seminaride toetas "Avatud Eesti Fond".

Kuulsime, et umbes 6–7 Kooliameti inimest saavad töökoha uues Haridusministeeriumis, aga ülejäänud uues institutsioonis (?!). Vabandust, mitte siiski kõik: "Kahjuks mõnda isikut mitte kuidagi ei taheta (kes ei taha, jäi lahtiseks) tööle võtta, ükskõik kuidas ma proovisin nende eest seista," kurtis osakonnajuhataja, üks kuuest-seitsmest, kes asub tööle ka uude Haridusministeeriumi. Loodavast

instituudist ja tema ülesannetest haridusasutuste süsteemis ei olnud koosolekul üldse juttu. Tundus, et arvatakse: piisab, kui inimestele, kes kardavad töökohata jääda, öeldakse, et neile antakse tööd ka edaspidi, midagi muud nad ei peagi teadma.

Tegelikult aga on asi hull ja mitte üldse sellepärast, et meie, likvideeritava ameti töötajad, oleme saanud peamise info toimuva kohta ajalehest. Hull on asi seetõttu, et meie juhtkond ei tea tõesti, mis ministeeriumis tehakse—otsustatakse, ega osale uute struktuuride väljatöötamises. Suu pidada ja edasi teenida näib muutuvat aina elujõulisemaks loosungiks. Otsuseid tehakse aina sagedamini ilma pöördumiseta nende poole, keda otsused puudutavad. Ehk oleks aeg alustada diskussiooni otsustamise mehhanismide üle, enne kui me jälle seal oleme, kust tulime — kammitsetud vaimu ja hirmu maailmas. Ja siis ei aita mingi riiklik isesisvus.

*Riigi Kooliameti
üldhariduse õppekavade osakond*